

Popbanden från helvetet

Intervju.

Publicerad i Reggae Galore, 2008.

Daniel "Papa Dee" Wahlgren kräver egentligen ingen presentation. Efter mer än tjugo år som galjonsfigur och ett av svensk reggaes få ansikten i mainstream-media har Papa Dee numera ett välförtjänt rykte som såväl sångare, deejay, skivsammlare och programledare. Med unik skärpa och klanderfri kostymering har Papa Dee lyckats balansera på den slaka lina som mediasverige utgör utan att tappa det musikaliska och jordnära fotfästet.

Reggae Galore möter Papa Dee i en kaotisk korridor under tioårsjubilerande Bob marley Celebration party i Göteborg och när vi inte avbryts av blixtar från mobilkameror och överförfriskade fans med dokumentärfilms-ambitioner diskuterar vi mediasverige, ett nytt album, SVT-succén Papas Kappsäck och inte minst det besvärliga men svårundvikliga begreppet "världsmusik".

- Jag gillar inte den termen alls. Jag förstår att den någongång, kanske på åttiotalet, fungerade som ett slags paraply-begrepp och tjänade ett syfte på samma sätt som termen salsa var väldigt viktig för att marknadsföra latin music i "popvärlden". Men för det första så är "världsmusik" ett alldeles för stort paraply. Man kan ju helt enkelt inte ha ett begrepp där bulgariska körer hamnar i samma genre som afrikansk hiphop. Och för det andra så har begreppet världsmusik kommit att stå för en jävligt mossig del av den scenen. Det är så osexigt och osvängigt!

- Jag hävdar att det helt enkelt finns väldigt mycket bra popmusik som inte är på engelska, musik som står utanför hela den anglofila dominansen. Och det är inte så jävla komplicerat. Det behöver inte ses som något spännande som man ska plocka fram ibland när man äter kryddstark mat. Världen är ju så liten nu, med internet och det faktum att folk reser över hela världen så det finns ingenting som är konstigt och exotiskt längre.

Den som följer P3 Rytym på fredagkvällarna eller har sett de två första avsnitten av Papas Kappsäck har vid det här laget förstått att Papa Dee's musikintresse inte inskränker sig till en genre eller en kontinent. Han blandar och ger ur alla genrer och influenser utan hänsyn till årtal, geografiska gränser eller musiktyp. Bland alla dessa stilar finns det dock en som utgör fundamentet i musikintresset, ganska exakt preciserad dessutom.

- Min grund inom musiken är reggae, främst det som gjordes mellan 1966 och 1975. Men samtidigt så mognar man lite i sin smak med åren och förr var jag nog extremt ortodox. När jag gjorde ett fanzine på åttiotalet, Dread Music, så tyckte jag att allt som var smörigt var dåligt och det var bara Mutabaruka, Ranking Toyan och Nicodemus som gällde. Men man mognar, börjar se sig omkring,

hittar likheter i olika stilar och får vibbar från olika håll. Men grunden är alltid reggae och till viss del soul från perioden 1966 - 1975.

I Papas Kappsäck på SVT2 får tittarna i sex avsnitt följa med Papa Dee till Mali, Jamaica, Barcelona, Kambodja, Indien och London. Det är ett på många sätt nytt format, där ett reseprogram plötsligt kretsar kring musik, eller där ett musikprogram befinner sig på resande fot. Till skillnad från traditionella musikprogram är Papas Kappsäck helt befriat från musikalisk elitism och nördiga fakta som intresserar ett ytterst fåtal, och Papa Dee förklarar att det är just det inbjudande formatet som gör programserien till vad den är.

- När man förklarar programmet kortfattat så kan det nog låta ganska svårt och "udda", men idén är egentligen ganska självklar. Vi vill helt enkelt bjuda in tittarna till de platser vi besöker och inte på något sätt vara ett svårt program, utan väldigt välkomnande. Vi ville inte göra ett program där jag åker till Jamaica och hänger med lite kompisar och därigenom exkludera folk utan vi vill inkludera alla och genom musiken få fram historia, kultur och lite av det förhatliga ordet "lifestyle". Det är mer av ett kulturprogram än ett nördigt musikprogram.

Vilka platser, personer och möten var mest spännande?

- För mig personligen så var det att jag fick möjlighet att sätta ihop ett band med mina gamla studiomusiker-hjältar på Jamaica, men annars kan jag egentligen inte säga att jag föredrar något speciellt. Alla program har sin charm och jag träffade så otroligt spännande människor, både superstjärnor och människor på gatan, taxichaufförer och okända musiker. Och inget kan sägas smälla högre än något annat egentligen. Att sitta på en bakgård och jamma med Toumani Diabaté i Mali-natten eller stå på ett hustak med något skönt band i Barcelona, det är saker som jag inte riktigt har hunnit smälta ännu på något sätt.

Jag antar att det finns en hel del material som inte får plats i programmen?

- Vi plåtade så in i helvete mycket! I senaste programmet, när vi är i London och Indien, så tror jag det var minst sex intervjuer som det inte kom med en sekund av i det färdiga programmet. Men vi plockar ju ut det som ger den bästa vibben. Ibland har vi intervjuat människor som på pappret verkar väldigt viktiga men så när man väl sitter där så blir det inte särskilt intressant eller någon bra vibb. Jag tror att vi filmade drygt 400 timmar och det ska klippas ner till sex stycken fyrtiofem minuter långa avsnitt. Om vi tar jammet med de jamaicanska musikerna som exempel så hade vi lätt kunnat göra en halvtimme med bara det, en halvtimme som alla reggaefans skulle dreglat över.

Vågar man hoppas på en uppföljare, en andra säsong?

- Ja, det beror ju helt och hållet på vad som händer i korridorerna på SVT. Vi vill ju förstås fortsätta, och med den positiva respons som vi har fått så vore de ju dumma i huvudet om vi inte får göra en serie till alltså! Det fyller också en nisch

som inte är uppfylld i SVT's tablå tidigare. Musik finns det nästan ingenting av, och den musik som får utrymme är bara pop och rock, så det behövs verkligen.

Ett av de möten som satt djupast spår hos Papa Dee är ovan nämnda session med några av de mest legendariska studiomusikerna på Jamaica, ett möte som snart resulterar i ett nytt album.

- Jag har stött på ganska många av de här musikerna genom åren. Horsemouth har jag träffat ett par gånger tidigare så jag tog kontakt med honom och berättade vad det var vi ville göra. Till saken hör att den äldre generationen av musiker på Jamaica är så in i helvete trötta på europeiska och japanska journalister och TV-människor som åker ner och, enligt dem, suger ut dem ännu mer. De fick aldrig betalt på 70- och 80-talet och nu förväntar sig folk att de ska kunna sälja lösnummer och böcker på deras bekostnad. Så istället gjorde vi en session med dem som de fick betalt för, och vi spelade in en låt redan då. Sedan gjorde vi programmet och det blev väldigt bra, en väldigt härlig vibb. Sedan tog jag kontakt med dem igen och undrade om vi inte kunde spela in ett helt album, så jag åkte dit i november och dunkade in tio rytmer på två dagar - och de tyckte att det gick för långsamt! "Två dagar, varför det?" undrade dom, haha!

På skivan som blir det spännande resultatet av detta musikaliska möte figurerar legender som Horsemouth, Flabba Holt, Robbie Lynn, Dwight Pinkney, Earl "Chinna" Smith och den något yngre basisten Stoned. Rytmerna är dels Papa Dee's egna och dels några av hans 70-talsfavoriter. Just nu håller han på att lägga sången och albumet beräknas vara släppt i mars.

- Jag har ju under åren försökt att spela in en hel del reggae, och ibland har det blivit ganska bra. Men det har alltid känts som att man måste kompensera något som fattats. Man har lagt på olika synthar och samplingar och sådär. Här är det bara trummor, bas, gitarr och keyboard och det är perfekt! För första gången känner jag att jag har rytmer som duger för ett dub-album.

Som vi har uppmärksammat här på Reggae Galore tidigare så pyr det en viss ilska inom den svenska reggaescenen över det faktum att P3 RytM som enda nischade musikprogram i P3 saknar en egen kategori på den årliga P3 Guld-galan. Detta är något som Papa Dee själv beklagar medan han samtidigt framhåller det faktum att Manifestgalan från och med i år hade en rytm-kategori där de nominerade var Governor Andy, Kapten Röd, Livelihood, och Million Stylez. Kapten Röd vann med följande motivering:

"Med rötterna stadigt i reggae o dancehall skapar han nåt väldigt eget och lyckas undvika det stereotypa. - catchiga hookar, varierade underhållande texter ,levererade med pondus o tyngd-plattan bjuder upp till dans men uppmanar oxå till eftertanke -en viktig representant för den växande svenska reggaescenen."

- Nu fanns det en rytmkategori i Manifestgalan i år och där satt jag med i juryn. Det kommer väl sig av att jag morrade en del förra året om att det var onödigt mycket vita rock-killar som dominerade där. Nästan inga kvinnor och nästan inga ifrån det "bruna Sverige" vilket inte har så mycket med hudfärg att göra men ändå duger som begrepp. De tog till sig av den kritiken och det gav uppenbarligen resultat.

- För mig som har varit med väldigt länge, ända sedan jag gjorde mitt fanzine och drev undergroundklubbar här i Göteborg känns det förstås jätligt bra att det händer någonting nu. Jag tror exempelvis inte att folk fattar vilken motvikt Stonefunkers var på sin tid, och jag tror inte riktigt att folk förstår hur tråkigt rocksverige var på åttiotalet. Nu känns det tyvärr som att media är tillbaka där på något sätt, medan verkligheten ser väldigt annorlunda ut. Det är ju konserter och festivaler på gång hela tiden och det finns reggaeklubbar, salsaklubbar och soundsystems överallt nu. Det finns massor av bra reggaeband, vi har ett salsaband i världsklass, Calle Real, vi har Simone Moreno, och det finns hur mycket som helst. Tyvärr är det bara de tråkiga, stiffera popbanden från helvetet som får plats i media, och det är samma jävla musikjournalister som sitter kvar nu som när jag började släppa skivor. Jag har inget emot att musikskribenter är lite äldre, för det är oftast bra, men man måste fortsätta att vara open-minded och ha passion. De som finns nu är sådana jävla bromsklossar när de sitter och hyllar samma gamla gråa rockband hela tiden. Men jag ser att det kommer bli en förändring snart i och med att det blir ett generationsskifte i mediasverige.

- Det har också blivit så att media har krympt på något sätt. Det är några månader schlager och några månader Idol och resten av tiden ägnas åt de där banden som jag personligen gärna skulle spränga för att jag är så trött på dem och deras uttjatade mediagrej.

I ett bittert men ändå hoppfullt samförstånd avslutar vi pratstunden och lämnar korridoren och dess rusningstrafik. Papa Dee släntrar iväg för att snart bli föremål för ytterligare uppmärksamhet och det råder inget tvivel om att han är en av Sveriges främsta och mest inflytelserika företrädare för det som vi i brist på annat ibland tvingas kalla "världsmusik".

Björn Owen Johansson